

Beste collega

De overgang van basisonderwijs naar secundair onderwijs is een grote stap en maakt integraal deel uit van het **zorgbeleid** in onze scholengemeenschap Scholen aan de Durme, het samenwerkingsverband van KOHa, VLOT!, De Hagewinde en KaO Zele.

Het basisonderwijs én het secundair onderwijs hebben een **gedeelde zorg voor goed onderwijs** aan kinderen en jongeren tijdens hun schoolloopbaan en daarom zet iedereen in op een continuïteit in de zorg voor de leerlingen. Elke leerling heeft alle belang bij een vlotte overgang tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs.

In de scholengemeenschap Scholen aan de Durme werd het **welbevinden** van alle eerstejaars leerlingen (het 1ste leerjaar A, het 1ste leerjaar B en het observatiejaar) bevraagd. De resultaten van de enquête **“Tevredenheid bij de leerlingen van het eerste leerjaar in de overgang naar het secundair onderwijs”** werden voorgesteld in drie infosessies. De leerkrachten van de derde graad BaO, de zorgcoördinatoren en de directies van de basisscholen, waarvan de kinderen dit schooljaar gestart zijn in één van de scholen van onze scholengemeenschap werden uitgenodigd op de infosessies **“Overgang basisonderwijs – secundair onderwijs”** van scholengemeenschap Scholen aan de Durme. In februari organiseerden we infosessies in KaO ZELE OLVI-PIUS X en in KOHa Heilig Hart én in maart vond een infosessie plaats in VLOT! campus Sint-Laurentius. Aansluitend werd bij elke infosessie de hervorming van de eerste graad secundair onderwijs toegelicht. We kunnen spreken van een geslaagd initiatief aangezien we meer dan honderd geïnteresseerden verwelkomden.

Continuïteit in de zorg komt tot uiting in tal van acties, zoals het **leren kennen van het studieaanbod** in de regio, de leerlingen **begeleiden bij de studiekeuze**, de leerlingen onthalen en opvangen,

In deze nieuwsbrief stellen we graag de degelijk uitgebouwde **basiszorg** in VLOT!, De Hagewinde, KaO Zele en KOHa voor.

Veel leesplezier!

We wensen jullie een zalig paasfeest en een deugddoende vakantie!

Namens de scholengemeenschap,
Gunter Maes, Lieven Haems, Dilia Van Avermaet, Wim Verbesselt en Els Willems

In onze scholen staat het leren centraal. De school heeft de taak er voor te zorgen dat dit in zo optimaal mogelijke omstandigheden kan gebeuren. Schoolsucces wordt niet alleen bepaald door kennisoverdracht en het leren omgaan met die kennis in de vaardigheden die we nastreven, maar ook door het welzijn van leerlingen. Onze scholen hebben daarom de taak om voor elke leerling een zorgzame ondersteuning te bieden aan zowel een goed leerklimaat als een veilig sociaal-emotioneel leefklimaat.

Dit betekent dat er in een klascontext vorm gegeven wordt aan onderwijs en begeleiding. De begeleiding start in eerste instantie bij de leerkracht. In een optimale begeleiding- en zorgstructuur zijn het schoolreglement en het pedagogisch systeem nauw met elkaar verbonden. M.a.w. begeleiding en zorg maken deel uit van het onderwijsleerproces. Naast de klas zijn ook de opvoeders betrokken bij de geboden zorg.

Binnen de begeleiding en zorg zijn er drie aandachtsgebieden:

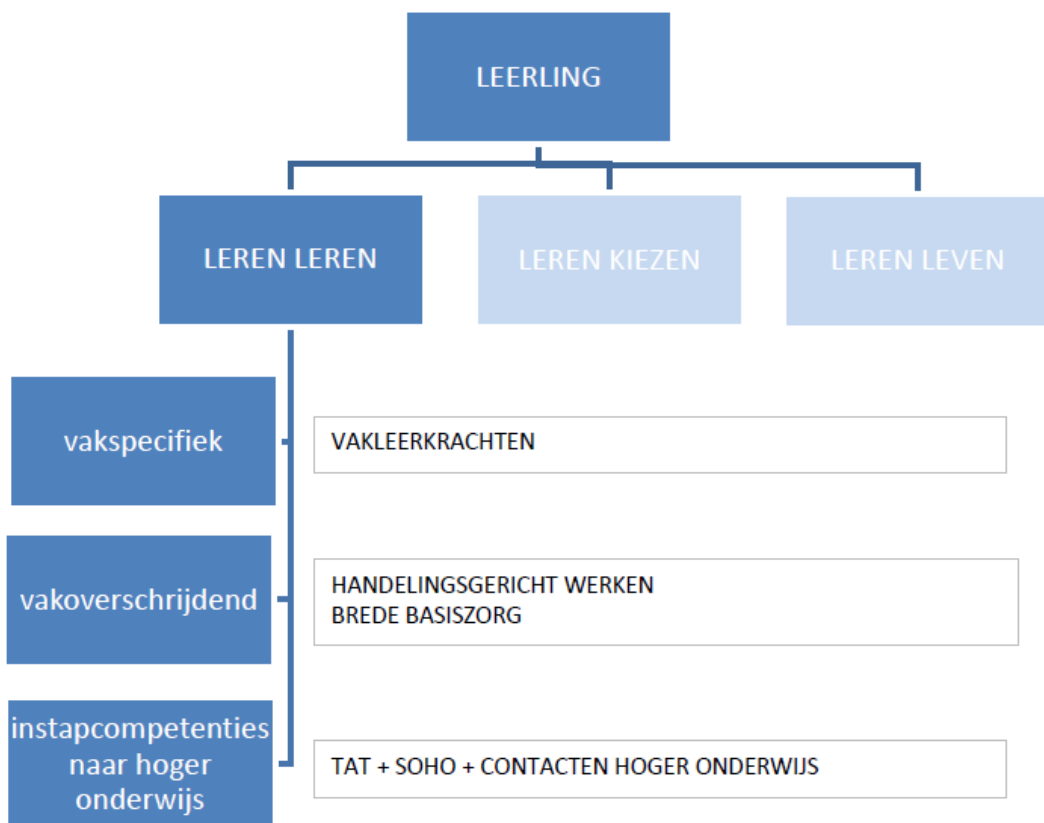
- leren leren (brede basiszorg en studievoordigheidsbegeleiding)
- leren kiezen (studiekeuzebegeleiding)
- leren leven (welbevinden)

In elk van deze aandachtsgebieden wordt bepaald wat er nodig is voor de leerlingen om het na te streven resultaat te bereiken. Soms volstaat een algemeen uitgewerkt plan uiteraard niet en zijn er leerlingen die meer nodig hebben dan de algemeen in voege zijnde structuur. Van leerkrachten verwachten we dat zij denken en handelen vanuit het handelingsgericht werken met het oog op de ondersteuning van leerlingen met leer -en ontwikkelingsstoornissen en/of sociaal-emotionele problemen.

Aan deze aandachtsgebieden wordt op verschillende niveaus zoveel mogelijk in overleg vorm gegeven via klassenraden, cel leerlingenbegeleiding, informatiemomenten, leerling -en oudercontacten, externe partners. *Een rode draad hierin is voldoende tijd nemen om feedback aan de leerling te geven gedurende het gehele proces van leren, kiezen én leven.*

1 LEREN LEREN

Via het volgende schema wordt aangegeven op welke vlakken aan leren leren wordt gedaan in de VLOT!-scholen. De brede basiszorg en het handelingsgericht werken zijn daarbij belangrijke pijlers, waarop alle leerkrachten hun aanpak baseren.

De 7 uitgangspunten van handelingsgericht werken:

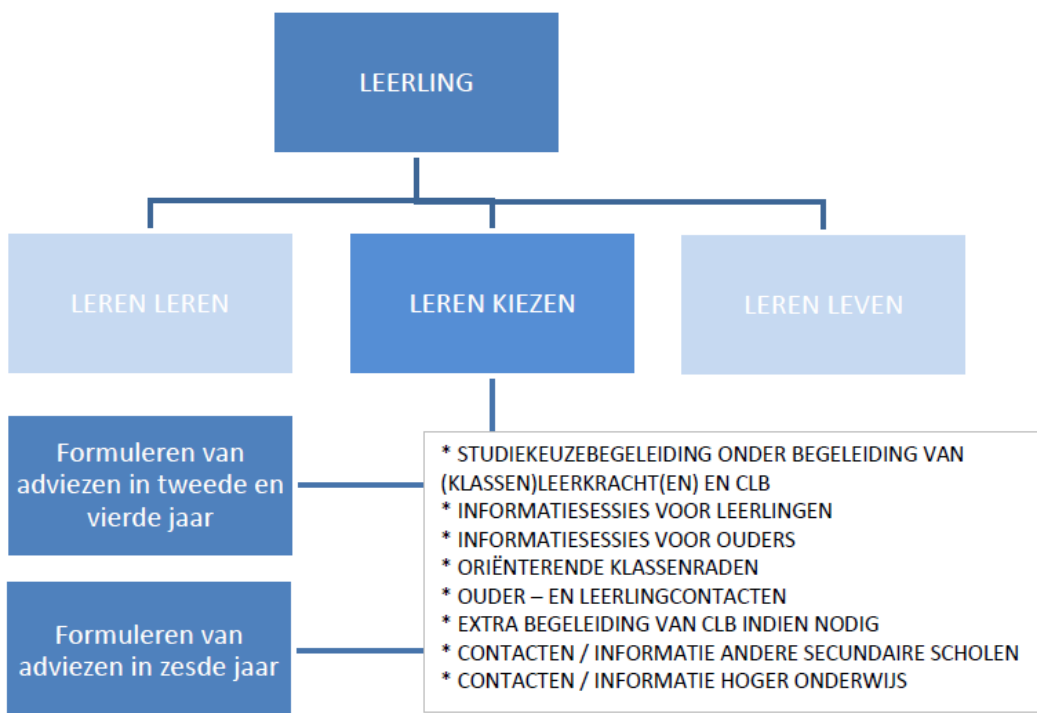
- ◆ Onderwijsbehoeften van de leerling staan centraal
- ◆ Het gaat om afstemming en wisselwerking
- ◆ De leerkracht doet ertoe
- ◆ Positieve aspecten zijn van groot belang
- ◆ We werken constructief samen
- ◆ Ons handelen is doelgericht
- ◆ De werkwijze is systematisch, in stappen en transparant

Brede basiszorg: Welke grondhouding garandeert VLOT! voor al zijn leraren?

1. De leraar moedigt de sterke kanten van de leerling aan.
2. De leerling weet dat hij hulp mag vragen.
3. Toetsen, taken, proefwerken en cursussen maken we op in een overzichtelijke lay-out met duidelijk lettertype.
4. Aan het einde van de les noteert de leraar het lesonderwerp, taken en toetsen op het bord en/of digitaal.
5. De klassenleraar controleert op geregelde tijdstippen de planningsagenda van de leerling.
6. Tijdens de les gaat de leraar geregeld na in hoeverre de leerlingen nog mee zijn met de notities en of ze de instructies goed begrijpen.
7. De leraar let er op of de notities volledig en leesbaar zijn.
8. Er is speciale aandacht voor schooltaalwoorden en instructietaal.
9. De school stimuleert de leerling om vlot te leren typen. In dat kader biedt de school dactylolessen aan.
10. De school moedigt ook thuis het gebruik van de computer aan om het leren te bevorderen.
11. De leerling krijgt duidelijke schriftelijke instructies voor een taak of noteert ze zelf.
12. De vorm en inhoud van toetsen komen terug in het proefwerk.
13. Waar zinvol voorziet de leraar de nodige ruimte om ook tussenoplossingen of tussenstappen te noteren zodat de leraar die ook kan evalueren.
14. Leerlingen krijgen voldoende tijd om hun toets of proefwerk te maken.
15. De leraar geeft feedback op toetsen en proefwerken.
16. De leerling kan op eigen vraag, op vraag van de ouders of op vraag van de leraar naar de inhaal- of remediëringsles komen.
17. De leerling krijgt de kans om gemiste taken, toetsen en proefwerken in te halen

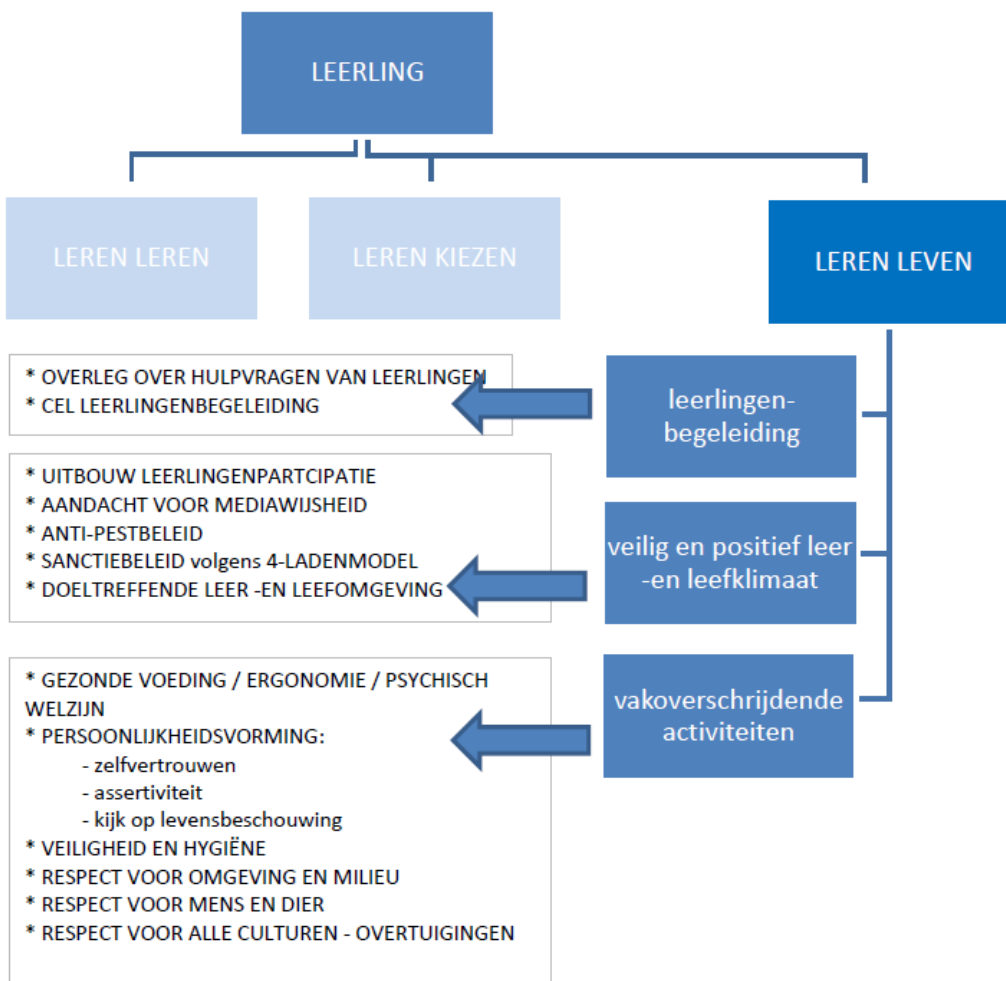
2 LEREN KIEZEN

Elke leerling wordt gedurende alle leerjaren begeleid in het leren om de juiste keuzes te maken m.b.t. zijn/haar studiekeuze. De uitgebreide studiekeuzebegeleiding voor alle leerlingen is er om hen met hun specifieke voorkennis en leermotivatie maximale kansen te geven.

3 LEREN LEVEN

In een school wordt veel meer aangeboden dan leerlingen leren leren en leren kiezen. Daarnaast zijn er nog een aantal bijkomende activiteiten, mogelijkheden ter ondersteuning en verruiming die de totale persoonlijkheidsontwikkeling van elke leerling ten goede komt.

Het is de opdracht van elke school op zoek te gaan naar de gepaste leeromgeving. Binnen De Karwij stelt **Talentino** een zorgzame en leervolle omgeving centraal voor iedereen, ongeacht hun noden. Hij beoogt leerlingen én leerkrachten te helpen om zelfbewuste, verantwoordelijke en veerkrachtige volwassenen te worden en blijven. En laat dat nu net het ultieme doel zijn dat we met ons basiszorgaanbod van de Karwij willen bereiken.

Basiszorg maakt deel uit van elke school. Tegelijk heeft een school ook de vrijheid zich te onderscheiden in de keuzes die het maakt richting een sterk zorgklimaat.

We richten graag onze pijlen op de items '**conflictpositieve school**' en '**sociaal-emotionele ontplooiing**', omdat deze aan De Karwij haar eigen karakter geven.

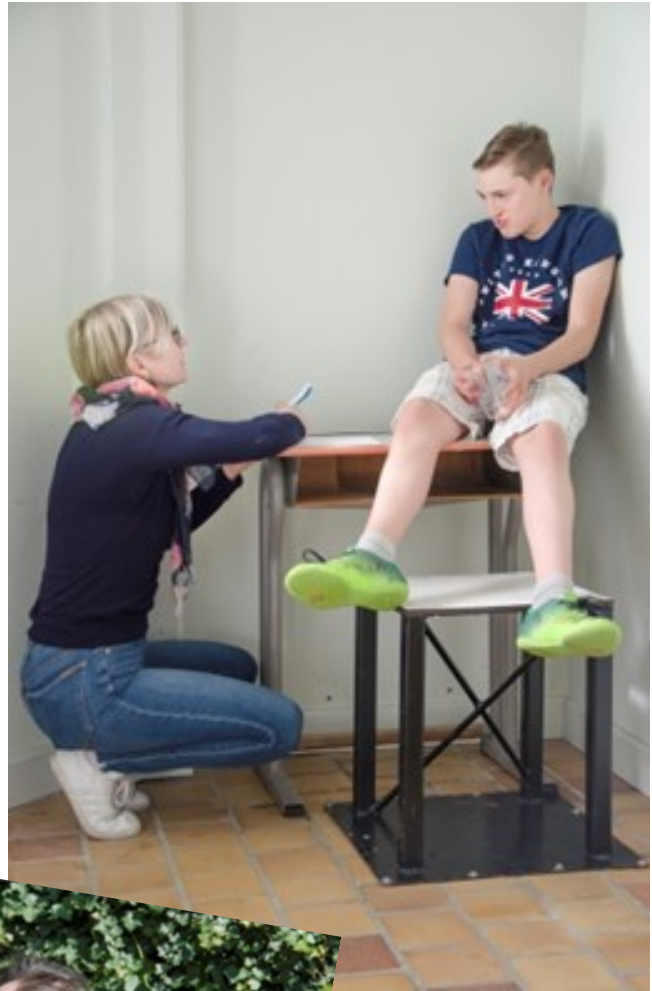
Conflictpositieve school

Samen school maken is samen leven, en waar mensen samen leven zijn conflicten onvermijdelijk. Deze conflicten grijpen we in De Karwij aan als leerkanalen waarbij de betrokkenen elkaar beter leren begrijpen en samen respectvol zoeken naar herstel. Door te investeren in positieve en ondersteunende relaties tussen leerlingen onderling en leerlingen en leerkrachten, wordt dit herstel mee in de hand gewerkt. Het welbevindengroepje, de leerlingenraad, de anti-pestweek en de conflictlers, met als rode draad '**zorg dragen voor elkaar**', zijn alvast waardevolle initiatieven die het 'in relatie gaan' faciliteren.

Sociaal-emotionele ontplooiing

Onder **basiszorg** verstaan we ook een afgestemde schoolaanpak. We kunnen pas terdege inspelen op de diversiteit in de klas indien we een goed zicht hebben op de emotionele ontwikkeling van elke leerling. Welke onderliggende behoefte zit er achter het gedrag en brengt deze een verhoogde kwetsbaarheid met zich mee? Het is van cruciaal belang dat leerkrachten hiernaar op zoek gaan om op die manier onderbouwde keuzes te maken op vlak van oriëntatie in tijd en ruimte (vb. klasindeling), leermiddelen en materialen (vb. stappenplannen), didactische werkvormen (vb. evaluatiewijze) en pedagogisch klimaat (vb. straffen en belonen (cfr. scoreblad)). Ook **LSCI** en **Rots & Water** (vervat in het uurrooster van de leerlingen) zijn methodieken die de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen het nodige duwtje in de rug geven en die de leerkracht sterken in hun rol.

Een bundeling van de voornaamste SEO-, LSCI en R&W -elementen in de vorm van een zorgfiche per leerling vormt bij de start van het schooljaar steeds de basis voor een warme overdracht tussen leerkrachten. De beginsituatie van de groep én de individuele leerling wordt in kaart gebracht en de leerkracht kan beginnen sleutelen aan een sterke klasomgeving .

Dat de leerkracht fungeert als spilfiguur in het aanbieden van deze basiszorg, is overduidelijk. Dat diezelfde leerkracht hier pas garant voor kan staan wanneer deze zich gesteund voelt en zélf dus ook van de nodige basiszorg kan genieten... dan zijn we er helemaal!

OLVI-PIUS X visietekst leerlingenzorg samen staan we sterk

TEAM = Together Everyone Achieves More

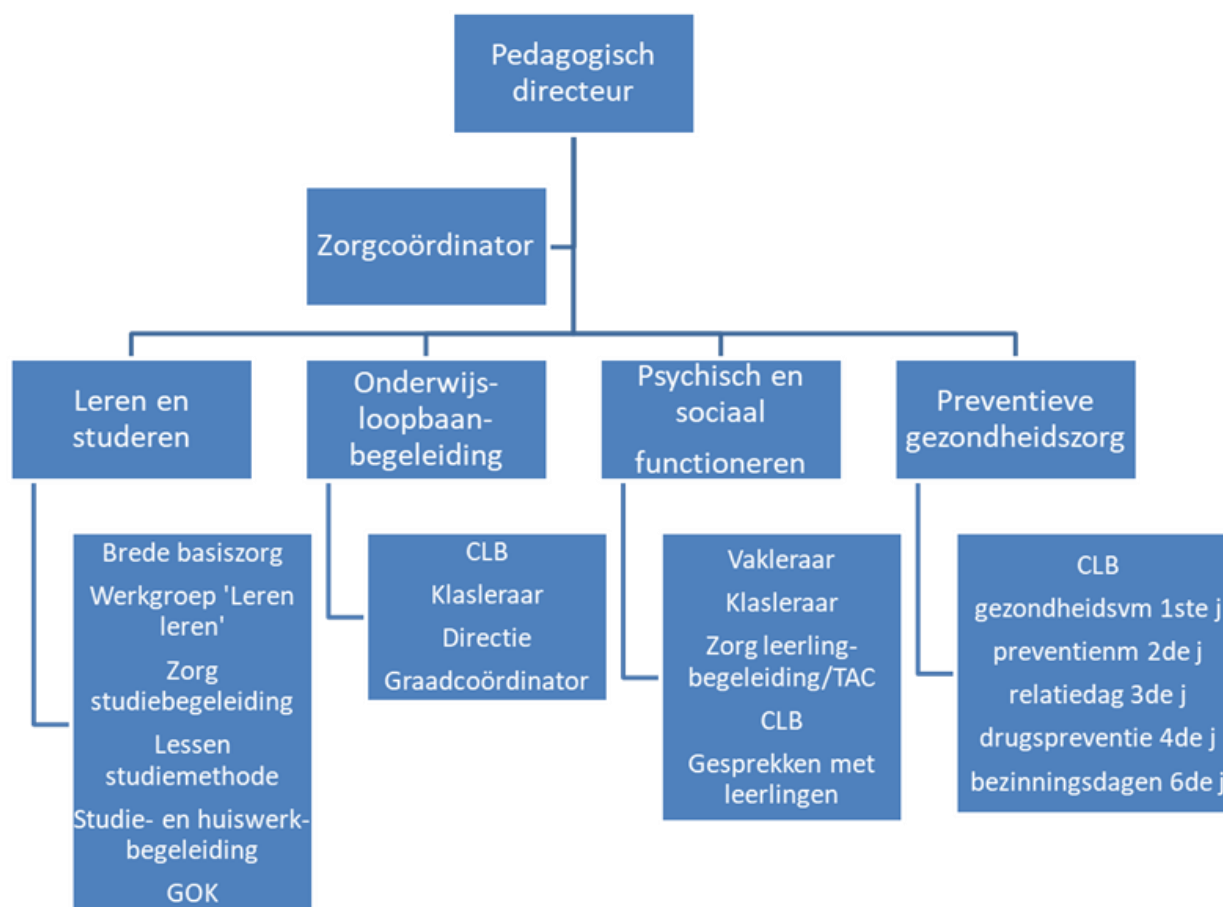
Onze visie op zorg is gebaseerd op het feit dat leerlingen in een secundaire school in de eerste plaats naar school komen om te leren. Het uiteindelijke doel is: succesvolle studies in het hoger onderwijs of een uitdagende job op de werkvloer. Vanuit ons opvoedingsproject willen we onze leerlingen immers stimuleren om te leren voor het leven.

Een leerling kan enkel optimale resultaten behalen als de school optimale ontwikkelingskansen creëert op alle domeinen van het leren. Wij geloven daarom in een **brede zorg** op de domeinen leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch, sociaal en fysiek welbevinden en preventieve gezondheidszorg.

Interactie tussen leerlingen, ouders, leerkrachten, zorgleerkrachten, coördinatoren, de zorgcoördinator, de pedagogisch directeur, CLB-medewerkers en externe hulpverleners heeft als doel het optimaliseren van het welbevinden van elke leerling. Elke leerling krijgt binnen het **zorgcontinuüm** het plaatsje waar hij/zij recht op heeft. Elke leerling krijgt het type zorg waar hij/zij nood aan heeft: leerzorg, klaszorg, mantelzorg, leerlingenbegeleiding en leefzorg.

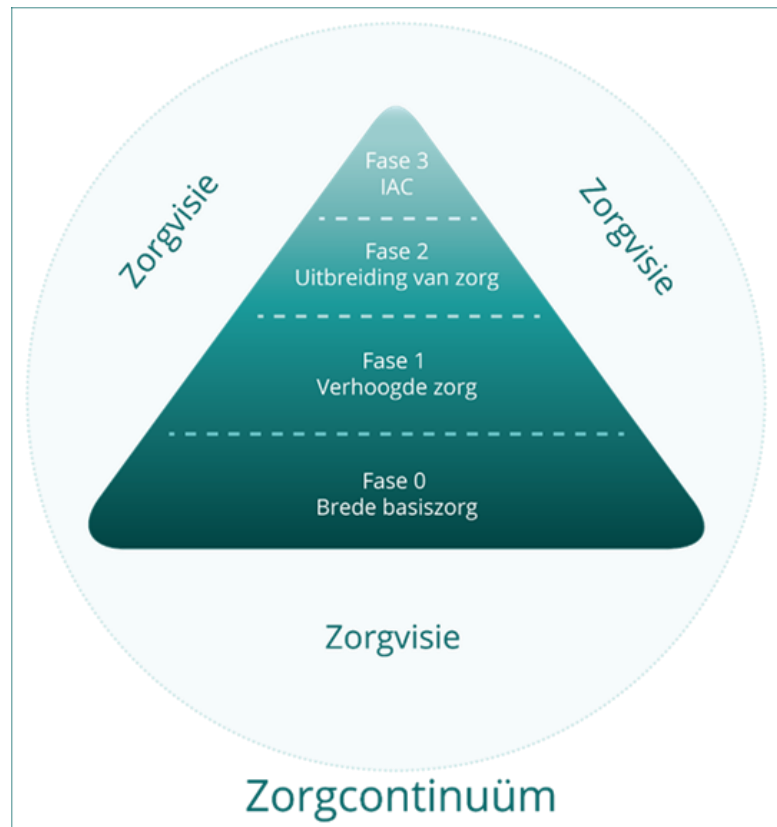
De zeven principes van **handelingsgericht werken** staan centraal in het zorgbeleid van onze school. Doelgerichte, systematische en transparante acties vormen de basis van de positieve en constructieve samenwerking tussen alle partners. Samen staan we sterk! En bovenal vertrekken we steeds vanuit de noden van iedere individuele leerling.

ZORGSTRUCTUUR OP ONZE SCHOOL

De zorgwerking op onze school is gebaseerd op de **zorgpiramide**. Deze zorgstructuur bestaat uit drie fases: preventieve basiszorg, verhoogde zorg, uitbreiding zorg en overstap naar school op maat. De **leerkrachten** (zowel klassenleraren als vakleerkrachten) zelf zijn in de eerste plaats verantwoordelijk voor de zorgwerking in de klas. Zij staan immers in direct contact met de leerling.

De leerkracht wordt hierbij ondersteund door het **zorgteam**. Ons zorgteam bestaat uit directie, leerlingbegeleiders (Hilde Willaert en Marijke Verbeke) en CLB - medewerkers. In sommige gevallen roepen we ook de expertise van externen in, die samen met ons de ontwikkeling van de kinderen wil opvolgen en stimuleren.

Preventieve basiszorg:

Hier is vooral de leerkracht aan zet. Dat betekent dat die zorgt voor:

- Een **veilig pedagogisch klimaat**, waar kinderen zich goed voelen en op een beleefde manier voor hun mening kunnen uitkomen, waar ze leren omgaan met elkaar en zichzelf beter leren kennen. In KOHa Heilig Hart gebeurt dat o.a. in de lessen sociale vaardigheden, op de startdag, door het toepassen van het anti-pestbeleid en gezondheidsbeleid... In KOHa Sint-Jozef zetten ze sterk in op een aangenaam leerklimaat en is een antipest-charter in de schoolagenda opgenomen.
- Een **flexibele klasorganisatie** met duidelijke afspraken, klasinterne differentiatie op maat van de leerlingen, aanbieden van motiverende werkvormen, een krachtige leeromgeving...
- Een **uitgebreid basiszorgplan**, dat iedere nieuwe leerling en ouder ontvangt op de infoavond in het begin van het schooljaar in KOHa Heilig Hart. Basiszorgplannen leren en studeren voor 2de en 3de graad worden toegelicht op infovergaderingen in KOHa Sint-Jozef en staan online.
- Het melden van zowel positieve zaken als problematische situaties via het **digitaal leerlingvolgsysteem**. Zo kunnen bepaalde problemen vroegtijdig aangepakt worden.
- Het aanbieden van **inhaallessen, taalondersteuning, sessies leren leren, huiswerkklas, studeren op school...**
- Leerlingen helpen vormen en ondersteunen in hun persoonlijkheidsontwikkeling en relationele bekwaamheid door een **uitgewerkte leerlijn preventiebeleid**.
- **Laagdrempelig contact** met leerlingen en ouder(s)/voogd.
- Overleg en samenwerking met **CLB en ondersteuningsnetwerken**.

